

Naturvårdsverket
Att. Richard Kristoffersson
Samhällsplaneringsenheten
106 48 Stockholm

Datum: 2025-06-03
SMHI Dnr: 2022/2051/10.1
Er referens: NV-08451-22
OWF Laine

registrator@naturvardsverket.se

kopia: richard.kristoffersson@naturvardsverket.se

Yttrande över - Samråd enligt artikel 4-5 i konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) gällande planer för den havsbaserade vindkraftparken "OWF Laine", Finland

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter.

Allmänt

Vid muddring, och framför allt då sediment släpps ut vid ytan, bör siltgardiner eller liknande användas för att minska spridningen av sediment till större områden på botten.

Eventuell påverkan på de provtagningsstationer som ingår i det svenska nationella miljöövervakningsprogrammet och som ligger i närheten av vindkraftparken bör tas i beaktning.

Havsisen i området

Isens utbredning i den centrala delen av södra Bottenviken/Norra Kvarken varierar stort under vintrarnas gång och även mellan enskilda vintrar. En normal vinter blir i stort sett hela Bottenviken och Norra Kvarken islagd periodvis. I det nu aktuella området bildas det oftast 10-50 cm tjock is under någon period under

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

vintern (februari-april). Denna is kan driva bort helt och hållet, men komma tillbaka igen och då ofta med ökad tjocklek p.g.a. ihopskjutning och vallbildning i isen. Vissa perioder kan det vara nästan helt isfritt i området, med bara tunnare is eller issörja. Vid kraftiga vindar driver isen ihop och kan ge ispress mot fartyg eller andra föremål som befinner sig i området.

Svåra vintrar som kan inträffa vart 10-20:e år, t.ex. 2011, kan det bli rejält ihopfryst i Bottenviken, med upp till 70 cm tjock is i centrala södra Bottenviken. Även denna is kan röra på sig vid kraftigare vindar och skapa ispress och vallar. Lokala öppna områden kan tillfälligt bildas även vid svåra isvintrar.

Milda vintrar t.ex. 2020, kan det vara i stort sett isfritt i det planerade området, eller bara kortare perioder med tunnare is 5-25 cm. Detta inträffar cirka var femte vinter.

Hur eventuell vindkraftpark påverkar isläggning och isens uppträdande är osäkert. Men det skulle kunna betyda en viss uppbromsning av is i rörelse och ansamling av drivis mot vindkraftverken. Totalt skulle det dock kunna betyda en viss ökning av isutbredning och istjocklek i området.

Slutkommentar

I Bottenhavet, liksom i flertalet angränsande länders havsområden, planeras ett antal vindkraftparker. Även om påverkan på havsmiljön från varje enskild anläggning kan anses vara liten, kan de tillsammans resultera i storskaliga effekter på omblandning och skiktning i havet på grund av den minskade vindenergin som når havsytan (Arneborg et al., 2024)¹. Detta kan få konsekvenser för både primärproduktionen i havet, samt för flöden av växthusgaser och syre mellan sediment, vattenpelare och atmosfär.

Slutligen menar myndigheten att det finns ett behov av en övergripande utvärdering av den omfattande utbyggnad av infrastrukturanläggningar som kan påverka miljön i haven runt Sverige. Den tilltagande planeringen av vindkraftparker i Östersjön, inklusive Bottenhavet och Bottenviken, kan leda till gränsöverskridande miljöeffekter, vars lösning ligger i ett internationellt samarbete. Därför menar SMHI att ett överordnat och multinationellt havsråd med överblick över hela Östersjöns miljö, ska ges möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga projekt. En sådan övergripande kartläggning skulle medföra att gränsöverskridande påverkan bättre kan beaktas i Östersjöländernas beslut om enskilda anläggningar i aktuella områden.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maria Karlberg.

¹ Arneborg, L., Pemberton, P., Grivault, N., Axell, L., Saraiva, S., Mulder, E., Fredriksson, S. 2024. Hydrographic effects in Swedish waters of future offshore wind power scenarios. Report Oceanography No. 77. ISSN: 0283-1112 © SMHI

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda